

cím MINDENT A HATALOMÉRT

Napról napra világosabb, hogy Gyurcsány Ferenc hatalma sem tart örökké: amint az MSZP mögött álló gazdasági érdekkör és értelmiségi holdudvar úgy látja, hogy vele már nem lehet választást nyerni, félreállítják, és a médiatúlsúlyukat kihasználva elkezdene felépíteni valaki mást
– mondta a Demokratának Tóth Gy. László politológus.

– Egyre több hír érkezik az MSZP-n és az SZDSZ-en belüli nézeteltérésekről, Horn Gyulának pedig a nyilvánosság előtt volt egy szóváltása Kóka Jánossal. Ezek valós konfliktusok lehetnek, vagy csak figyelem-elterelésre szolgálnak?

– Valószínűleg egy részük inkább csak figyelemeltesítésre szolgál, de az okokat keresve természetesen nem zárhatjuk ki a valós nézeteltéréseket, a politikusok közötti rivalizálást sem. Emlékeztetünk például arra, hogy Horn Gyula már 1994 és 1998 között is feltörölte egy párszor a padlót a Szabad Demokraták Szövetségével, illetve akkori vezető politikusaival, Kuncze Gáborral, Magyar Bálinttal vagy Fodor Gáborral. A Kóka Jánossal történt szóváltás bizonyos értelemben törvényszerű volt: Horn vélhetően pontosan érzi, hogy a mostani, SZDSZ által vezérelt gazdaságpolitika hosszú távon az MSZP létét veszélyezteti, mert könnyen szembefordíthatja a párttal a számára politikai szempontból legfontosabb társadalmi csoportokat. Horn ugyanis – miközben egyetért a neoliberális gazdaságpolitikával – tudja, hol az a határ, amikor még nem haragítja a szocialistákra a szegényeket, az alacsony iskolázottságúakat, a nyugdíjasokat. A volt szocialista kormányfő ösztönösen érzi, hogy ezen társadalmi csoportok támogatása nélkül az MSZP-nek nincs jövője. Kóka Jánost és Molnár Lajost nem izgatja a szocialisták jövője, ők feladatot teljesítenek.

– Horn azt mondta például az SZDSZ által megálmódott vizitdíjról, hogy elfogadhatatlan a népnevelési célzatú pénzbeszedés.

– A vizitdíj jól példázza, hogy az SZDSZ által az MSZP-re erőltetett „reformdiktatúra” mennyire nehezen megy át még a szocialistákon is. A vizitdíj kapcsán mára eljutottunk addig, hogy négymillió embernek nem kell majd fizetni, tehát a gazdaságossági szempontokra való hivatkozás lassan kérdésessé válik. A legnagyobb probléma az, hogy a Gyurcsányék által reformnak nevezett intézkedések átgondolatlanok és nem szolgálják az ország érdekeit, ráadásul a kormánypártok népszerűsége szempontjából is kockázatosak. Alig van olyan társadalmi csoport, amelyiknek az érdekét a kormány ne sértette volna. Ilyen légkörben képmutatás párbeszédéről és kiegyezésről beszélni.

– Az MSZP-n belül is voltak kritikusan hangok, Gyurcsányt állítólag a másfél héttel ezelőtti elnökségi ülésen Kiss Péter, Lendvai Ildikó és eddigi hű embere, Hiller István is bírálta. A kormányfő körül fogy a levegő?

– Úgy tűnik, igen. Az a politika, amit az SZDSZ sugallatára Gyurcsány végigver a kormányon, az MSZP belső struktúráját is alapvetően átrendezi. A balatonöszödi beszéd kö-

vetkezéiben erkölcsileg a szocialista frakció tagjai is ellehetetlenültek, hiszen a hallgatásukkal maguk is bűnrészessé váltak. Tudomásul vették, hogy Gyurcsány azért csalt és hazudott, hogy hatalmon maradjanak. Ebben a helyzetben egy egyéni képviselőnek nem lehet könnyű visszamennie a választókerzetébe és szembenéznie a szavazóival, ráadásul még azt is tudatnia kell velük, hogy a jövőben rosszabbul fognak élni... Az így keletkező belső elégedetlenség hullámai nyilván az elnökségen belül is érezhetőek. Fokozhatja a rossz közérzetet az is, hogy az önkormányzati választásokon is rengeteg pozíciót veszített a baloldal, s ezért a szocialistáknak egzisztenciális félelmek vannak. Napról napra világosabb, hogy Gyurcsány Ferenc hatalma sem tart örökké: amint az MSZP mögött álló gazdasági érdekkör és értelmiségi holdudvar úgy látja, hogy vele már nem lehet választást nyerni, félreállítják és a médiatúlsúlyukat kihasználva elkezdnek felépíteni valaki más.

– Egyszerűen fogalmazva, ahogy Medgyesy Péterrel is tették, elvitetik vele a balhét?

– Miután az MSZP elsősorban egy gazdasági vállalkozás, ennek igen nagy a valószínűsége.

– Az SZDSZ ma Magyarországon az egyetlen olyan párt, amelynek lényegében nincs politikai legitimációja. Magukat liberális pártnak nevezik, de valójában semmilyen értéket nem képviselnek. Számtalanszor beszéltünk már arról, hogyan adták fel az elveiket az antikommunizmustól kezdve a rendszerváltozás kiterjesztéséig és a diktatúra kiszolgálóinak felelősségre vonásáig. A kilencvenes évek közepe óta a szabad demokraták – a Munkáspártot is ideértve – az MSZMP harmadik utódpartjaként működnek. Gyakorlatilag semmit sem vállalnak abból, amit annak idején a Kék könyvben meghirdettek. Az utóbbi években az emberi jogokra hivatkoztak és a kisebbségek védelméről beszéltek. De ezt sem gondolhaták komolyan, hiszen tiltakozás helyett kiintették a kádári időket idéző rendőrterror egyik megvalósítóját, a cinikus Gergényi Pétert. Az SZDSZ magatartása az október huszonharmadikán történelemmel kapcsolatban nyilvánvalóvá tette, hogy ez a párt néhány nem túl tehetséges megélhetési politikus vállalkozása. **Eörsi István megfogalmazásával élve: a Szabad Demokraták Szövetsége elmagyarbálintosodott...** Bebi-

– Az SZDSZ-es korifeusok régóta gyűlölettel vegyes lesajnálással fogadják Kis János, Tamás Gáspár Miklós, a jogvédő szervezetek, sőt saját belső ellenzéki kritikáit. Az elvi következetességet a 2006-os SZDSZ-szótár doktrinárségnek fordítja. Az emberi jogi elkötelezettség illúziója összetört. Ami megmaradt: a diffúz Orbán-fóbia... A „szabadság és szolidaritás” hívei ezért nem szavazhatnak többé Kuncze, Demszky, Pető, Magyar és Kóka pártjára – így zárult Schiffer András cikke az Éjszén.

– A szerzőnek tökéletesen igaza van, ráadásul Schiffer aligha vádolható azzal, hogy a jobboldallal szimpatizál...

– Az MSZP és az SZDSZ népszerűsége folyamatosan csökken, Gyurcsányt, Kunczét, Demszkyt, Kókát és társaikat saját támogatóik bírálják. Ez a gárda fel tud újra kapaszkodni, vagy gyökeres megújulás nélkül csúszik tovább a lejtőn a koalíció?

– Vitathatatlan, hogy mindkét baloldali párt válságban van, de az MSZP-t sosem szabad lebecsülni. Ez a párt nemcsak az MSZMP gazdasági és szellemi örököse, de a kádári Magyarország híveit is sikerrel integrálja, miközben egy modern, szociáldemokrata párt látványát kelti. A felhalmozott gazdasági tőke és

„Alig van olyan társadalmi csoport, amelyiknek az érdekét a kormány ne sértette volna meg.

– És mintha szépen építkezne egy új csoport is a párton belül – Budapesten magas pozícióba került például Leisztinger Tamás élettársa, Tüttő Kata, aki a Pénzügyi és Közbeszerzési Bizottság elnöke lett, a szintén ehhez a körhöz sorolható Hagyó Miklós pedig immár főpolgármester-helyettes.

– A különböző gazdasági érdekcsoportok közötti átrendeződés mindig hat a politikára. Most úgy tűnik, hogy Budapest egyetlen – az MSZP-n belül szerveződő – gazdasági érdekcsoport irányítása alá kerül. Ezzel folytatódik az SZDSZ háttérbe szorulása, teljes ellehetetlenülése, ugyanis az őket eddig támogatók a jövőben az MSZP-ben keresik majd érvényesülésük útját.

– Az SZDSZ következő néhány hete sem ígérkezik csendesnek, Fodor Gábor és Kóka János fut majd versenyt Kuncze Gábor megüresedő székéért. A kívülállók számára van valami jelentősége, hogy ki lesz az új elnök, vagy nem várható különösebb változás a szabad demokraták politikájában?

zónyították, semmi más nem érdekli őket, csak a kormányzati hatalomban való részvétel. Közben mindig azt állítják, hogy ők az egyetlen és megkérdőjelezhetetlen igazság letéteményesei. Kóka esetleges elnöksége után szinte lehetetlenné válik a két kormánypárt megkülönböztetése, Fodor Gábor pedig egy teljesen súlytalan politikus, akít a meghatározó erők a saját pártjában sem vesznek komolyan.

– Most azonban komoly bajban vannak, hiszen népszerűségük mélyponton, a legutóbbi mérések szerint két százalék körül van, s ezúttal az MSZP-nek sincs annyi tartaléka, hogy onnan átszavazzanak rájuk egy későbbi választáskor.

– Az SZDSZ évek óta azzal küzd, hogyan tudja becsomagolni és eladni valós politikáját, a külföldi gazdasági érdekek gátlástalan kiszolgálását. Most már szép lassan saját híveik előtt is lelepleződnek. Szavazóik nagy részének az MSZP tökéletesen megfelel, így az SZDSZ létjogosultsága kérdőjelessé vált.

az általuk működtetett manipulációs gépezet nagysága alkalmassá teszi őket a megújulásra, a visszakapaszkodásra. A posztkommunista baloldal a hatalom megszerzéséért, illetve megtartásáért mindenre képes. Nem értem, hogy a jobboldal képviselői ezen miért csodálkoznak. A tényeket tudomásul kellene venni. A Fidesz csak akkor tudja megtartani jelenlegi előnyét, ha értékelvűen, okosan politizál, s nem követ el olyan hibákat, amelyeket az elmúlt években többször is. Nem elég bírálni a kormányzatot, új jövő- és társadalomképet kell felvázolni, nyilvánvalóvá tétel, hogy a jobboldal azért kormányképes, mert jobb programja van, mint a kormánypártoknak. Ki kell használni a szocialisták és a szabad demokraták válságát, a következő választást meg kell nyerni – azután pedig rendbe kell tenni a csódba vitt országot! Az idő nem a baloldalnak dolgozik, mert a fiatal generáció nagyrészt jobboldali, de ez önmagában nem elég a sikerhez. Semmit sem szabad a véletlenre bízni.

Bándy Péter